

Aanvullende maatregelen bij maatregel 3.8

In het rapport 'In het publiek belang' is aangegeven dat de mogelijke risico's voor de accountantsorganisaties en het accountantsberoep als gevolg van financiële druk bij de equity partner moeten worden beheerst. De sector neemt maatregelen die de risico's voor de OOB-accountantsorganisaties en het accountantsberoep als gevolg van financiële druk bij de equity partner beheersen. Er wordt uitdrukkelijk niet beoogd om de accountantsorganisatie te laten optreden als financiële coach van de equity partner.

Middels de maatregelen wordt door de accountantsorganisatie inzicht verkregen in de financiële situatie van de equity partner. Bij de beoordeling hiervan wordt ook aandacht geschonken aan mogelijke reputatierisico's voor de accountantsorganisatie of het accountantsberoep.

De maatregelen zijn tenminste van toepassing op equity partners van OOB-kantoren die ingeschreven zijn als extern accountant in het register van de AFM (verder te noemen 'controle partner-aandeelhouder').

Achtergrond van de maatregelen:

Het rapport 'In het publiek belang' wil zorgen voor een focus op de lange-termijn. Er moet voor controle partners-aandeelhouders normaliter geen noodzaak zijn om in de laatste jaren van hun carrière te streven naar winstmaximalisatie om het pensioen veilig te stellen. In het rapport 'In het publiek belang' wordt aangegeven dat er "een duidelijke en beperkende regeling omtrent toegestane investeringen en beleggingen door controlepartners" moet komen.

Kort geformuleerd: de controle partner-aandeelhouder is vooral gebaat bij rust, overzichtelijkheid en duidelijkheid rondom zijn financiële situatie en de vermogensopbouw ten behoeve van zijn pensioen. Hij moet zich (kunnen) concentreren op de kwaliteit van het werk zonder dat dit negatief wordt beïnvloed door zorgen over zijn financiële situatie op korte termijn of na pensionering. Daarnaast is het wenselijk dat OOB-kantoren (marginaal) toetsen dat de vermogensopbouw van controle partners-aandeelhouders op een dusdanige wijze plaatsvindt dat het risico op excessen door ongewenste beleggingen met mogelijke reputatieschade voor het beroep als gevolg, zoveel mogelijk wordt beperkt.

De maatregelen zijn bedoeld om accountantsorganisaties mogelijkheden te geven om voldoende inzicht te hebben en in voldoende mate 'in control' te zijn, om uitwassen te voorkomen dan wel tijdig te signaleren en passende maatregelen te nemen. Uiteraard blijven de bepalingen in de Vio (en in voorkomende gevallen andere regelgevende kaders) de basis van de kaders voor het beleggingsbeleid. Onderstaande maatregelen scherpen de kaders voor het beleggingsbeleid aan en harmoniseren het voor de OOB-accountantsorganisaties. Wij spreken hier over kaders, omdat alleen beoogd wordt aan te geven welke beleggingen als bedreiging worden gezien. Er wordt niet beoogd te komen tot een voorgeschreven beleggingsbeleid.

De maatregelen gelden voor alle controle partners-aandeelhouders die aan een OOB-accountantsorganisatie verbonden zijn.

- Alle OOB-organisaties stellen een beleid vast voor het monitoren van de financiële situatie, vermogensopbouw en belastingaangiften van de aan de organisatie verbonden controle partners-aandeelhouders dat erop is gericht om te monitoren of de financiële situatie van de partner geen bedreiging vormt voor het functioneren als (externe) accountant.

- Via een overeenkomst wordt geregeld dat de OOB-organisatie de mogelijkheid heeft om haar monitoring uit te voeren en maatregelen te nemen indien de monitoring daartoe aanleiding geeft.
- Alle OOB-organisaties treffen maatregelen om voor benoeming een review uit te voeren naar de financiële situatie van de beoogd controle partner-aandeelhouder.
- De monitoring wordt op jaarbasis, en frequenter indien daartoe aanleiding is, uitgevoerd. Hierbij betreft de OOB-organisatie in ieder geval de jaarrekeningen en fiscale aangiften van de controle partner-aandeelhouder en zijn BV('s) en van personen waarmee de controle partner-aandeelhouder een huishouding voert.
- De controle partner-aandeelhouder stelt, indien daartoe aanleiding is of indien hij/zij daartoe door de OOB-organisatie wordt verzocht, ten behoeve van de jaarlijkse monitoring door de OOB-organisatie een self assessment op van zijn huidige en geplande financiële situatie en vermogenspositie.
- Elementen die in de self assessment en monitoring meegenomen dienen te worden, zijn:
 - De mate waarin de schulden en andere verplichtingen kunnen worden voldaan uit bestaande middelen en de huidige en te verwachten kasstroom
 - Het risico op liquiditeitsproblemen bij het voordoen van een in redelijkheid voorstelbare daling van de kasstroom (winstgevendheid);
 - De mate waarin de schulden en andere verplichtingen worden gedekt door de waarde van activa;
 - De mate waarin voldoende liquiditeit beschikbaar is om een schuld van de controle partner-aandeelhouder aan zijn BV te af te wikkelen via een dividenduitkering door de BV aan de controle partner-aandeelhouder (de vereiste liquiditeit betreft dan de te betalen dividendbelasting);
 - De hoogte van de verplichtingen van de controle partner-aandeelhouder of zijn BV (bijvoorbeeld een rekening-courant positie) aan de OOB-organisatie ten opzicht van de daarvoor in het beleid gestelde limiet;
 - De mate waarin vermogensopbouw plaatsvindt voor de periode na pensionering en hoe zich dit verhoudt tot het huidige uitgavenpatroon;
 - Het risico voortvloeiend uit ingenomen fiscale standpunten (zowel financiële als reputatierisico's).
- Indien de monitoring daartoe aanleiding geeft dan neemt de controle partner-aandeelhouder dan wel de OOB-organisatie passende maatregelen, welke kunnen bestaan uit:
 - Opstellen van een herstelplan met hierin door de controle partner-aandeelhouder te nemen acties); en/of
 - Risico-mitigerende maatregelen binnen de organisatie (bijvoorbeeld aanvullende OKB's op de controles waarvoor deze controle partner-aandeelhouder eindverantwoordelijk is of beperking van de rol in de besluitvorming bij de organisatie)
- De OOB-organisatie houdt toezicht op de doeltreffendheid en opvolging van de maatregelen.
- De OOB-organisatie doet in het transparantieverslag verslag van haar beleid en de uitgevoerde monitoring en de uitkomsten daarvan.

De accountantsorganisatie kan de controle partner-aandeelhouder ondersteunen middels het maken van afspraken met één of meer:

- vermogensbeheerders, zodat de vermogensbeheerders een 'compliantbeheer product' kunnen aanbieden aan de (BV's van de) controle partners-aandeelhouders; de accountantsorganisatie verstrekt deze vermogensbeheerder(s) inzicht in de fondsen waarin

de controle partners-aandeelhouders van de betreffende accountantsorganisatie niet mogen beleggen;

- verzekeraars, zodat de verzekeraars een (collectieve) verzekering tegen het risico van arbeidsongeschiktheid aanbieden op een als redelijk aangemerkt niveau;
- verzekeraars, zodat de verzekeraars een (collectieve) overlijdensrisicoverzekering aanbieden op een als redelijk aangemerkt niveau.

Kader voor een door de (BV van de) partner te bepalen beleggingsbeleid

- Gezamenlijke beleggingen/financiële belangen met andere controle partners-aandeelhouders en/of medewerkers en/of klanten zijn niet toegestaan;
- Alle beleggingen dienen te passen binnen de vereisten van de ViO;
- De controle partner-aandeelhouder verklaart jaarlijks in het compliance statement aan de accountantsorganisatie dat hij / zij zich gehouden heeft aan de kaders van het beleggingsbeleid;
- De naleving van de kaders voor het beleggingsbeleid wordt roulerend en ten minste eens per 3 jaar getoetst door de compliance officer of een specifiek hiervoor aangewezen functionaris op basis van de compliance statements en inzage in de actuele beleggingsoverzichten en VpB/IB-aangiften van controle partners-aandeelhouders en personen waarmee de controle partner-aandeelhouder een huishouding voert.